

แนวทางการตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗

(Inspection Guideline)

ประเด็นที่ : การพัฒนาระบบงานระบาดวิทยา

หัวข้อการพัฒนากระบวนการระบาดวิทยา

ตัวชี้วัดหลัก: ระดับความสำเร็จการพัฒนากระบวนการระบาดวิทยา

ตัวชี้วัดย่อย:

๑. มีการพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงานด้านระบาดวิทยาโดยมีการจัดทำฐานข้อมูลกำลังคน และมีการฝึกอบรมความรู้ทางระบาดวิทยาอย่างน้อย ๑ ครั้ง/ปี (๘๐%)
๒. มีระบบการเฝ้าระวังและสอบสวนโรคและภัยสุขภาพในระดับจังหวัดที่มีคุณภาพ (๘๐%)
๓. มีผลงานการวิเคราะห์สถานการณ์โรคและภัยสุขภาพ การประเมินระบบเฝ้าระวัง หรือการสอบสวนทางระบาดวิทยา นำเสนอ เผยแพร่ หรือตีพิมพ์ ในระดับเขต หรือ ระดับประเทศ อย่างน้อยจังหวัดละ ๓ ฉบับ (๘๐%)

คำนิยาม

ระบาดวิทยา หมายถึง การศึกษาเกี่ยวกับการกระจาย (distribution) และปัจจัยกำหนด (determinant) ของสถานะสุขภาพ หรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพในประชากรที่กำหนดและนำผลของการศึกษาต่างๆเหล่านั้นไปใช้ประโยชน์เพื่อการป้องกันและควบคุมปัญหาสุขภาพ ในประชากร

การเฝ้าระวัง หมายถึง การติดตามสังเกต พิสูจน์พิจารณาลักษณะการเปลี่ยนแปลงของการเกิด การกระจายของโรค และเหตุการณ์หรือปัญหาสาธารณสุขรวมทั้งปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนั้นๆอย่างต่อเนื่องด้วยกระบวนการที่เป็นระบบและมีขั้นตอน ประกอบด้วย การ รวบรวม เรียบเรียง วิเคราะห์ แผลผล และกระจายข้อมูล ข่าวสารสู่ผู้ใช้ประโยชน์ เพื่อการวางแผน กำหนดนโยบาย การปฏิบัติงาน และการประเมินมาตรการควบคุมป้องกันโรคอย่างมีประสิทธิภาพ

การสอบสวน หมายถึง การค้นหาข้อเท็จจริงของเหตุการณ์การระบาด โดยการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ อธิบายรายละเอียดของปัญหา ค้นหาสาเหตุเพื่อนำไปสู่การควบคุมป้องกันปัญหาการระบาดครั้งนั้น ๆ และครั้งต่อไป

การวิจัย หมายถึง การศึกษาวิจัยที่ใช้วิธีการศึกษาทางระบาดวิทยา เพื่อหาคำตอบในสิ่งที่ยังสงสัยการแก้ไข หรือไม่ทราบเกี่ยวกับสาเหตุหรือสิ่งที่กำหนดของการเกิดโรคภัย ไข้เจ็บ หรือภาวะที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพอนามัย ตลอดจนวิธีการแก้ไขปัญหาสุขภาพ

ฐานข้อมูล หมายถึง ชุดของข้อมูลที่มีความสัมพันธ์ที่ถูกนำมาจัดเก็บไว้ด้วยกัน เพื่อสามารถใช้ข้อมูลเหล่านั้นร่วมกันได้อย่างรวดเร็วและมี ประสิทธิภาพ

การวิเคราะห์สถานการณ์โรคและภัยสุขภาพ (Health situation analysis) หมายถึง การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลจากระบบเฝ้าระวังโรค และหรือ ข้อมูลจากระบบบริการ (Health Data Center) เพื่ออธิบายลักษณะทางระบาดวิทยา ของการเกิดโรคและภัยสุขภาพ ตามบุคคล เวลา และ สถานที่ ระบุปัจจัยเสี่ยงและแสดงแนวโน้มของการเกิดโรค พร้อมทั้งสังเคราะห์ข้อเสนอที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ

ประเด็นการตรวจราชการที่มุ่งเน้น

เป้าหมาย	มาตรการที่ดำเนินงานในพื้นที่	แนวทางการตรวจติดตาม	ผลลัพธ์ที่ต้องการ
ประเด็นการตรวจราชการที่มุ่งเน้น รอบ ๑			
๑. การพัฒนาสมรรถนะบุคลากรทางระบาดวิทยา	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำฐานข้อมูลกำลังคนด้านระบาดวิทยา - มีการอบรมพัฒนาบุคลากรด้านระบาดวิทยา 	<ul style="list-style-type: none"> - สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องตรวจสอบเอกสารฐานข้อมูล แผนการพัฒนาและเอกสารที่เกี่ยวข้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - มีฐานข้อมูลกำลังคนด้านระบาดวิทยา - มีแผนการพัฒนาบุคลากรที่ชัดเจน - มีการอบรมพัฒนา
๒. มีระบบเฝ้าระวังและสอบสวนโรคและภัยสุขภาพที่มีคุณภาพ	<ul style="list-style-type: none"> - มีการทบทวนกำหนดแนวทางและเกณฑ์การเฝ้าระวังและสอบสวนโรคในพื้นที่ - การพัฒนาฐานข้อมูลทางระบาดวิทยา 	<ul style="list-style-type: none"> - สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องตรวจสอบเอกสารฐานข้อมูล แผนการพัฒนาและเอกสารที่เกี่ยวข้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - มีสรุปการเฝ้าระวังโรคประจำสัปดาห์ - เกณฑ์การสอบสวนโรค - การออกสอบสวนโรคตามเกณฑ์ - มีฐานข้อมูลทางระบาดวิทยาระดับจังหวัด
๓. ผลงานการวิเคราะห์สถานการณ์โรคและภัยสุขภาพ	<ul style="list-style-type: none"> - วิเคราะห์สรุปจัดทำรายงานสถานการณ์โรคและภัยสุขภาพ หรือ การประเมิน 	<ul style="list-style-type: none"> - การนำเสนอรายงานสถานการณ์โรคและภัยสุขภาพ หรือ การประเมินระบบเฝ้าระวัง 	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานสถานการณ์โรคและภัยสุขภาพ หรือ การประเมิน

<p>หรือ การประเมิน ระบบเฝ้าระวัง หรือ การสอบสวน ทางระบาดวิทยา</p>	<p>ระบบเฝ้าระวัง หรือ การสอบสวนทาง ระบาดวิทยา</p>	<p>หรือการสอบสวนทาง ระบาดวิทยา ในวันที่ ตรวจติดตาม</p>	<p>ระบบเฝ้าระวัง หรือ การสอบสวน ทางระบาดวิทยามี คุณภาพได้รับ เผยแพร่ หรือ ตีพิมพ์ ในระดับ เขต หรือ ระดับประเทศ</p>
---	---	--	--

Small Success

๓ เดือน	๖ เดือน	๙ เดือน	๑๒ เดือน
<ul style="list-style-type: none"> - มีคำสั่งแต่งตั้งการขับเคลื่อนการผลิตผลงานฯ ได้แก่ คณะกรรมการ, ทีมผู้ประสานงาน - มีการกำหนดกลไกการขับเคลื่อนการผลิตผลงานฯ - มีแผนพัฒนาบุคลากรทางระบาดวิทยา - มีการจัดตั้งทีมเฝ้าระวังและสอบสวนโรค - จัดทำมาตรฐานการเฝ้าระวังและสอบสวนโรค - มีการเตรียมความพร้อมของทีม เช่น งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ และยานพาหนะ เป็นต้น 	<ul style="list-style-type: none"> - มีสถานการณ์และปัญหาการขับเคลื่อนผลงานฯ - มีรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินการ - มีแนวทางสนับสนุนให้เกิดผลงานฯ - มีการจัดรวมประชุม/อบรมพัฒนาบุคลากรตามความจำเป็น - มีการรายงานผู้ป่วยโรคที่ต้องเฝ้าระวังตามเกณฑ์กำหนด - จัดทำฐานข้อมูลการเฝ้าระวังและสอบสวนโรค - มีการสอบสวนผู้ป่วยเฉพาะรายหรือการระบาดตามเกณฑ์กำหนด 	<ul style="list-style-type: none"> - มีฐานข้อมูลผลงานวิชาการทางระบาดวิทยา - จัดเวทีเผยแพร่ผลงานฯ ระดับจังหวัด/เขต - มีการนำเสนอผลงานวิชาการทางด้านการเฝ้าระวังและสอบสวนโรค - มีการเตรียม/เผยแพร่ผลงาน : proceeding, วารสาร - มีการสรุปความก้าวหน้าผลงานฯ ที่ถูกเผยแพร่ นำไปใช้ขยายผล หรือต่อยอด 	<ul style="list-style-type: none"> - มีฐานข้อมูลทางระบาดวิทยา Health center ในระดับจังหวัด - ความครอบคลุมของการรายงานผู้ป่วยโรคที่ต้องเฝ้าระวังตามเกณฑ์กำหนดร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป - ความครอบคลุมของการสอบสวนผู้ป่วยเฉพาะรายหรือการระบาดตามเกณฑ์กำหนด ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป - ทีมเฝ้าระวังสอบสวนโรคมีความรวดเร็วในการออกปฏิบัติการสอบสวนโรค (Response time) ภายใน ๔๘ ชม. ร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป - มีสถานการณ์โรคที่สำคัญและเผยแพร่อย่างต่อเนื่อง ๔๙-๕๒ สัปดาห์ - เกิดผลงานนวัตกรรม/วิจัย ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ของจำนวนผลงานในรอบปีที่ผ่านมา

			<ul style="list-style-type: none">- ผลงานนวัตกรรม/ วิจัยที่ได้รับรางวัล ระดับประเทศ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓ ของ จำนวนผลงานฯ- ผลงานฯ ถูกนำไปใช้ ประโยชน์ เผยแพร่ ขยายผล หรือต่อ ยอดไม่น้อยกว่า ร้อย ละ ๕๐ ของจำนวน ผลงานฯ- จำนวนผลงานฯ รวม ทั้งหมดของเขตที่ ได้รับคัดเลือกเพื่อ นำเสนอในเวที วิชาการ ระดับประเทศ อยู่ใน จำนวนสูงสุดไม่เกิน ๕ อันดับแรกของ ประเทศ
--	--	--	---